

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De heer R. M.
Directeur Kennis en Belangenbehartiging
Postbus 735
3800 AS AMERSFOORT

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie PD Energie uitdagingen
2020

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum 4 maart 2016
Betreft Investeringssubsidie Duurzame Energie (ISDE)

Ons kenmerk
DGEM-E2020 / 16016472

Geachte heer M,

Dank voor uw brief van 22 december 2015 over de Investeringssubsidie Duurzame Energie (ISDE-regeling). Ik waardeer het dat de Vereniging Eigen Huis aandacht wil besteden aan de nieuwe ISDE-regeling voor duurzame warmteproductie die per 1 januari jl. van start is gegaan. Particulieren zijn namelijk een belangrijke doelgroep van deze nieuwe subsidieregeling.

Met de ISDE-regeling stimuleer ik burgers en bedrijven om zelf hernieuwbare energie te produceren en bij te dragen aan de hernieuwbare energiedoelstelling. De regeling is bedoeld voor installaties zoals zonneboilers, biomassaketels, pellet kachels en warmtepompen met een klein vermogen en geldt voor een periode van vijf jaar. In 2016 stel ik een budget van 70 miljoen euro beschikbaar. De regeling past binnen de financiële kaders en er is dus geen verhoging van de Opslag Duurzame Energie nodig. Ik heb de subsidie op dusdanige wijze vormgegeven dat particulieren zo min mogelijk administratieve lasten ondervinden bij de aanvraag van de subsidie.

Ik dank u voor het signaal over mogelijke financiële onzekerheden voor particulieren die deze nieuwe regeling met zich mee zou kunnen brengen. Ik wil deze onzekerheden zo klein mogelijk houden. Om de volgende redenen ben ik van mening dat de financiële risico's voor particulieren met de ISDE-regeling zeer beperkt zijn:

- Particulieren kunnen zichzelf via de website van RVO.nl verzekeren van het feit dat het apparaat voor de productie van duurzame warmte in aanmerking komt voor subsidie. De apparatenlijsten zijn sinds de start van regeling in korte tijd aanzienlijk uitgebreid en deze lijsten worden continu bijgewerkt naar aanleiding van aanmeldingen van nieuwe apparaten die nog niet op de lijsten staan;
- Particulieren kunnen eenvoudig aan de eis voldoen dat tussen de koop en ingebruikname van een apparaat maximaal 3 maanden zit. Dit kan ook als voorwaarde in het koopcontract worden opgenomen. Daarmee is dit (kleine) risico afgedekt. Mocht er, in het geval van nieuwbouw, voor een apparaat dat wordt aangeschaft als aanvulling op de Energieprestatienorm (EPC) subsidie worden aangevraagd, dan geldt het moment dat dit apparaat na plaatsing wordt getest als moment van ingebruikname en niet bijvoorbeeld pas de

datum van bewoning, die maanden later kan zijn. Hierbij dient wel in acht te worden genomen dat alleen de investeerder (de eigenaar van het apparaat) subsidie kan aanvragen. Dit is, afhankelijk van de situatie, of de aannemer, of de toekomstige bewoner;

- Het aantal aanvragen voor deze subsidie verloopt tot nu toe geleidelijk volgens de verwachtingen van mijn ministerie en van de sector. Het is niet de verwachting dat het aantal aanvragen ineens gaat pieken, maar eerder dat het aantal aanvragen geleidelijk zal toenemen;
- Mocht het budget voor de ISDE-regeling in de loop van 2016 toch opraken, dan kunnen particulieren hun aanvraag voor subsidie alsnog indienen in 2017. Ik heb om dit risico te verkleinen een specifieke bepaling opgenomen in de regeling. De aanvragers die een afwijzing ontvangen vanwege een budgetuitputting kunnen binnen 12 maanden opnieuw hun aanvraag bij RVO.nl indienen. Momenteel laat ik onderzoeken welke mogelijkheden er gerealiseerd kunnen worden om dit proces zo eenvoudig mogelijk te maken voor deze particulieren. Indien een volledige automatisering niet mogelijk zou zijn, dan zal naar andere mogelijkheden worden gekeken, zoals een herinnering per e-mail of bijvoorbeeld een vooringevuld formulier;
- Tot slot verwijs ik u naar de website van RVO.nl waarop staat aangegeven wat de huidige stand van zaken is van het aantal aanvragen. Hierbij zal binnenkort ook het geclaimde bedrag staan aangegeven. Ik heb RVO.nl gevraagd deze informatie regelmatig te actualiseren. Wanneer budgetuitputting dreigt, zal de frequentie hoger zijn. Zo wordt particulieren meer (financiële) zekerheid geboden op enig moment in de loop van het jaar. Mocht het budget voortijdig zijn uitgeput, dan kan de procedure worden gevolgd zoals toegelicht in het vorige punt.

Op dit moment werk ik met partijen bij het Energieakkoord en de andere betrokken sectoren aan het succes van de ISDE-regeling. Graag werk ik met Vereniging Eigen Huis samen om de huizenbezitters de transitie naar duurzame warmte te laten maken. De door u gedane suggesties voor verbetering wil ik graag verder verkennen. Mijn medewerkers zullen daarover met u in gesprek treden.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken